

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

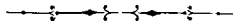
9 14495

GRENAA REALSKOLE.

Skoleaaret 1879—80.

(B.U.H.)
Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Efterretninger

om

Grenaa Realskole

for

Skoleaaret 1879—80.

Af

J. Bertelsen,

Skolens Bestyrer.

Grenaa.

Trykt hos C. V. Færch & C. Lemmich.

1880.

I.

Realafgangsexamen af lavere Grad.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har — efter at have ladet Forholdene i Grenaa Realskole undersøge ved en i dette Øjemed udnævnt Kommission — meddelt Skolen Tilladelse til — foreløbigt for Aarene 1880—84 — for Skolens egne Elever at lade afholde Realafgangsexamen af lavere Grad med samme Retsvirkning som almindelig Forberedelsesexamen af lavere Grad ved Universitetet, under nøje Iagttagelse af de i Ministeriets Bekjendtgjørelse af 28de Mai 1859 ommældte Vilkaar og nærmere Bestemmelser.

Denne Examen vil for første Gang blive afholdt i Juli Maaned d. A. og vil for den mundtlige Dels Vedkommende blive overværet af to dertil beskikkede Censorer, den ene paa Ministeriets, den anden paa Skoledirektionens Vegne.

Realafgangsexamen af lavere Grad, hvortil der er knyttet adskillige Rettigheder, som ere omtalte i forrige Aars Program, vil være Eleverne til ikke ringe Nytte i forskjellige offentlige og praktiske Livstillinger og vil i Reglen af nogenlunde begavede Elever kunne tages i 14—15-Aars-Alderen, saafremt Eleverne i en tidligere Alder blive indmeldte i Skolen.

II.

Skolen er iaar bleven udvidet og bestaar af tre Klasser med to Afdelinger i hver Klasse.

Skolen onsker helst at modtage Eleverne i 6—7-Aars-Alderen. Som Betingelse for Optagelse i yngste Klasse fordres, at Eleverne ere komne ud over den første elementaire Undervisning og ere nogenlunde i Stand til at læse indenad samt skrive Afskrift efter en Bog.

III.**Skolens Virksomhed i det forløbne Aar.**

Følgende Pensa ere gennemgaaede i de forskjellige Klasser:

Religion.**Øverste Klasse.**

Balslevs Lærebog til 3die Trosartikel. Assens Bibelhistorie fra Jøderne under Alexander den store til Jesu Indtog i Jerusalem.

12 Psalmer.

Mellemklassen.

2det Hovedstykke (Trosartiklerne) efter Balslevs Lærebog.

Lidelseshistorien og Kirkehistorien efter Balslevs Bibelhistorie.

7 Psalmer.

Yngste Klasse.

Luthers mindste Catechismus

Det gamle Testaments Historie fra Kongerne efter Balslevs Bibelhistorie og mundtlige Meddelelser.

8 Psalmer.

Dansk.**Øverste Klasse.**

Til Oplæsning er benyttet Hammerichs Læsestykker og Værker af danske Digtere.

Bojsens Sproglære er læst og indøvet ved stadig Analyse.

Det vigtigste af den danske Literatur er bleven foredraget for Eleverne.

Ugentlig er skreven én Stil i Hjemmet og én paa Skolen enten af frit Indhold eller af bekjendt Stof. — Thyregods Skriftlæsningsbog er gennemgaaet.

Mellemklassen.

Til Oplæsning er benyttet Matzens Læsebog, 3die Del.

Holms Sproglære med en Del Tilføjelser og stadig Analyse.

Enkelte Digte ere lærte udenad.

2—3 Stile om Ugen af vekslende Indhold, hvoriblandt enkelte Diktatstile.

Thyregods Skriftlæsningsbog er gennemgaaet.

Yngste Klasse.

Matzens Læsebog, 2den Del, med stadig Gjenfortælling og Staveøvelser.

Det vigtigste af Formlæren er indøvet ved Analyse. Omtrent 90 Sider Skriftlæsning.

Der er skreven mange Diktatstile, og nogle flinkere Elever have skrevet lette Gjenfortællinger, dels paa Skolen og dels hjemme.

Tysk.

Dimittenderne opgive 200 Sider af Hauffs Märchen.

Tidligere er læst ca. 150 Sider af Rungs Læsebog og de fleste danske Stykker af Ahns Læsebog.

Ahns Formlære og syntaktiske Regler ere lærte og indøvede ved stadig Analyse, ligesom Eleverne have

havt megen Øvelse i mundtlig at gjengive danske Sætninger paa Tysk.

Til Extemporallæsning er benyttet Hoffmanns „Meister Martin“.

Øverste Klasse.

Rungs Læsebog, Side 152—220.

Hauffs Märchen, 28 Sider.

Ahns Læsebog, særlig de danske Stykker, Side 32—56.

I Grammatik omtrent det samme som Dimittenderne.

Mellemklassen.

1ste Hold: Rungs Læsebog, Side 48—125. Ahns Læsebog, Side 20—45. Formlæren efter Ahn.

2det Hold: Rungs Læsebog, Side 1—25. Ahns Læsebog, Side 1—20. Det vigtigste af Formlæren.

Engelsk.

Dimittenderne.

Listovs Læsebog, 2den Afdeling, ca. 117 Sider. Marryats „The children of the new forest“, Side 1—33.

Rossings Grammatik er lært og indøvet, og Eleverne have havt megen Øvelse i mundtlig at gjengive danske Sætninger paa Engelsk. Tidligere er læst Listovs Elementarbog og Listovs Ledetraad, 2den Afdeling.

Øverste Klasse.

Listovs engelske Læsestykker, I., 51 Sider.

Listovs Læsestykker, II., Side 88—117 og Side 1—20.

Grammatik som Dimittenderne.

Mellemklassen.

Listovs Elementarbog, Side 35—44.

Listovs Ledetraad, II., Side 1—50.

Rossings Grammatik.

2det Hold: Listovs Elementarbog, Side 1—35, og det vigtigste af Formlæren.

Historie.

Øverste Klasse.

Verdenshistorien efter Blochs mindre Lærebog.

Nordens Historie efter sammes Lærebog for Realskoler.

Mellemklassen.

Fædrelandets Historie forfra til den oldenborgske Stamme efter Clausens Lærebog (c. 100 Sider).

Middelalderens og den nyere Tids Historie indtil den franske Revolution efter Blochs mindre Lærebog i Verdenshistorien.

Yngste Klasse.

Danmarkshistorien forfra til Christoffer I. efter Clausens Lærebog.

2det Hold har læst Sagnhistorien og de første Konger indtil Magnus den gode.

Geografi.

Øverste Klasse.

Hele Erslevs Geografi Nr. 2.

Mellemklassen.

Erslevs Lærebog Nr. 3 til Sydeuropa.

Yngste Klasse.

Indledningen og Nord- og Mellemeuropa efter Erslev Nr. 5.

2det Hold: Indledningen og Danmark.

Naturhistorie.

Dimittenderne opgive hele Naturhistorien efter Feddersens „Natures Bog“ og Plantelæren efter Strøms mindre Lærebog.

Øverste Klasse.

Zoologi: Bløddyrserien, den almindelige Del (Ernæringen, Bevægelsen og Sansningen) og Pattedyrklassen efter Erslevs „Natures Bog“.

Plantelære: Efter Strøms mindre Lærebog er gennemgaaet Plantens Form, Sammensætning og Liv, de énkimbladede Planter og af de tokimbladede de frikronbladede Planter. Desuden er der givet en Udsigt over Linnés System og det naturlige System.

Mellemklassen.

Efter Feddersens „Natures Bog“ er gennemgaaet Edderkopperne, Tusindbenene og Ormene, Bløddyr-rækken, den almindelige Del og Pattedyrklassen.

Yngste Klasse.

Pattedyrene efter Sahlertz Lærebog.

Mathematik.

Arithmetik: Dimittenderne have læst: Rod, irrationale og imaginaire Størrelser og Logarithmer efter Steens Algebra, repeteret Potens efter samme Bog. Steens elementaire Arithmetik er repeteret. Mange Opgaver ere løste, dels paa Skolen og dels hjemme.

Geometri og Stereometri: Mundts Plangeometri er læst og repeteret med Forbigaaelse af enkelte Paragrafer. Stereometriens Hovedsætninger ere gennemgaaede efter Simesens Lærebog.

Øverste Klasse.

1ste Hold har repeteret Steens elementaire Arithmetik. Af Algebraen er gennemgaaet Afsnittet om Potens, flerleddede Størrelsers Division og Bogstavbrøkers Forkortning.

De 4 første Kapitler af Mundts Geometri og Afsnittet om Transversaler, den retvinklede Trekant m. m.

2det Hold: Steens elementaire Arithmetik til Anhang og de 3 første Kapitler af Mundts Geometri.

Mellemklassen.

De fire Regningsarter efter Steens elementaire Arithmetik. Steens tilsvarende Opgavesamling er benyttet til Indøvelse af Sætningerne.

Fysik.

Dimittenderne have læst Lys- og Varmelæren, Elektricitet og Magnetisme.

De øvrige Elever i øverste Klasse have læst Elektricitet, Magnetisme og den mekaniske Fysik til Tyngdens Virkning paa flydende Legemer efter Deichmann Branths Naturlære.

Regning.

Hansens Regnebøger, 1ste, 2den, 3die og 4de Del, have været benyttede til Tavleregning. Dimittenderne have løst mange givne Opgaver.

Til Hovedregning har været anvendt en Time ugentlig.

Skrivning.

Maalet for Undervisning i dette Fag har været at bringe Eleverne til at skrive en smuk og tydelig Haandskrift.

Tegning.

Til Frihaandstegning ere Helsteds og Petersens Tegnehefter blevne benyttede.

De ældre Elever have gennemgaaet den almindelige geometriske Tegning og tegnet Frihaandstegning efter Hetsch's og Petersens Conturer (enkelte efter Gibsfigurer).

NB. Alle Skolens Afdelinger have haft Undervisning i Sang og Gymnastik.

IV.

Undervisningsfagene have i dette Skoleaar været fordelte mellem Lærerne paa følgende Maade:

J. Bertelsen, Skolens Bestyrer, Student og Seminarist, har havt Engelsk og Tysk i hele Skolen,

Dansk i de 2 øverste Klasser, Religion, Historie og Geografi i øverste Klasse.

Seminarist Juul, 2den Lærer, har havt Regning, Mathematik og Fysik i hele Skolen, Religion med de to yngste Klasser, Tegning med Mellemklassen, Historie og Geografi med yngste Klasse samt Gymnastik med hele Skolen.

Seminarist Andersen, 3die Lærer, har havt Naturhistorie og Skrivning med hele Skolen, Tegning i yngste og øverste Klasse, Geografi og Historie i Mellemklassen, Dansk med yngste Klasse samt Sang med hele Skolen.

Dimittenderne have havt særskilte Timer i Sprog, Mathematik og Regning.

Undervisningsfagene have været fordelte efter nedenstaaende Plan, som angiver det ugentlige Timetal for hvert Fag i de forskellige Klasser.

	Øverste Klasse.	Mellemklassen.	Yngste Klasse.
	Timer.	Timer.	Timer.
Religion	2	2	2
Dansk	5	6	12
Tysk	3	3	”
Engelsk	3	2	”
Historie	3	3	2
Geografi	3	2	2
Naturhistorie	2	2	1
Naturlære	2	”	”
Mathematik	4	2	”
Regning	4	4	5
Skrivning	2	3	5
Tegning	2	1	1
Ialt	35	30	30

NB. Sang og Gymnastik ere faldne udenfor Skoletiden.

V.

Skolen, der ved Udgivelsen af forrige Aars Program talte 35 Elever, tæller for Tiden 44 Elever.

Den har for dette Aar havt følgende offentlige Tilskud:

fra Staten	1000 Kr.,
- Kommunen	400 -
- Amtet	100 -

For disse Tilskud er der tilstaaet 7 hele og 12 halve Fripladser

Skolepengene ere 8, 9 og 10 Kr. maanedlig; enkelte Drengene have paa Grund af mindre heldige Formuesvilkaar faaet Moderation.

Skolen har iaar paa Finantsloven faaet tilstaaet et Extratilskud paa 300 Kr., for hvilke der er anskaffet en net lille fysisk Samling.

Realafgangsexamen for 1880

afholdes efter følgende Plan:

Den skriftlige Prøve.

Torsdag den 1ste Juli.

- Kl. 8—12: Dansk Stil (fri Opgave).
 - 2—6: Regneopgave Nr. 1.

Fredag den 2den Juli.

- Kl. 8—12: Dansk Stil (bunden).
 - 2—6: Regneopgave Nr. 2

Den mundtlige Prøve.

Fredag den 9de Juli.

- Kl. 9—10: Dansk.
 - 10—11: Tysk.
 - 11—12: Fysik.
 - 2—3: Arithmetik.
 - 3—4: Geometri.

Lørdag den 10de Juli.

- Kl. 9—10: Historie.
 - 10—11: Geografi.
 - 11—12: Naturhistorie.
 - 2—3: Engelsk.
-

Aarsprøven

afholdes i følgende Orden:

Den skriftlige Prøve.

Torsdag den 1ste Juli.

Kl. 8—12:	1. Kl.: Dansk Stil.
	3. - Dansk Stil.
Kl. 2—6:	2. Kl.: Dansk Stil.

Fredag den 2den Juli.

Kl. 8—12:	1. Kl.: Regning.
	3. - Regning.
Kl. 2—6:	2. Kl.: Regning.

Den mundtlige Prøve.

Mandag den 12te Juli.

Kl. 8—9:	1. Kl.: Religion.
	3. - Dansk.
Kl. 9—10:	1. - Dansk.
	2. - Religion.
Kl. 11—12:	2. Kl.: Dansk.
	3. - Religion.
Kl. 2—3:	1. Kl.: Arithmetik.
	2. - Naturhistorie.
Kl. 3—4:	1. - Tysk.
	3. - Naturhistorie.

Tirsdag den 13de Juli.

Kl. 8—9:	1. Kl.: Naturhistorie.
	2. - Arithmetik.
Kl. 9—10:	1. Kl.: Geometri.
	2. - Historie.
Kl. 11—12:	2. Kl.: Tysk.
	3. - Geografi.

Kl. 2—3:	1. Kl.: Engelsk. 3. - Mundtlig Regning.
Kl. 3—4:	1. Kl.: Geografi. 3. - Historie.

Onsdag den 14de Juli.

Kl. 8—9:	1. Kl.: Historie. 2. - Mundtlig Regning.
Kl. 9—10:	1. Kl.: Mundtlig Regning. 2. - Geografi.
Kl. 11—12:	1. Kl.: Fysik. 2. - Engelsk.
Kl. 2—3:	Sangprøve.

Torsdag den 15de Juli:

Kl. 10—11: Translocation og Dimission.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes Elevernes Forældre eller Værger og enhver, der interesserer sig for Skolen.

Sommerferien varer fra Fredagen den 16de Juli til Mandagen den 16de August.

Grenaa Realskole, i Juni 1880.

J. Bertelsen,

Skolebestyrer.